



GIB-12/2011.  
(GIB-51/2010-2014.)

## **J e g y z ő k ö n y v \***

az Országgyűlés **Gazdasági és informatikai bizottságának**  
2011. június 6-án, hétfőn, 20 óra 30 perckor  
az Országház főemelet 37-38. számú tanácstermében  
megtartott üléséről

---

\* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

## Tartalomjegyzék

<b>Napirendi javaslat</b>	<b>3</b>
<b>Az ülés résztvevői</b>	<b>4</b>
<b>Elnöki megnyitó</b>	<b>5</b>
<b>Az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény módosításáról szóló T/2224. számú törvényjavaslat (Zárószavazás előtti módosító javaslat megvitatása)</b>	<b>5</b>
<i>Kérdések, hozzászólások, észrevételek</i>	<i>5</i>
<i>Válaszadás</i>	<i>11</i>
<i>Határozathozatal</i>	<i>14</i>

## **Napirendi javaslat**

1. Az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2224.)  
(Ágh Péter és Szijjártó Péter (Fidesz) képviselők önálló indítványa)  
(Zárószavazás előtti módosító javaslat megvitatása)

## **Az ülés résztvevői**

### **A bizottság részéről**

#### **Megjelent**

Elnököl: **Rogán Antal** (Fidesz), a bizottság elnöke

Koszorús László (Fidesz), a bizottság alelnöke  
Dr. Józsa István (MSZP), a bizottság alelnöke  
Volner János (Jobbik), a bizottság alelnöke  
Dióssi Csaba (Fidesz)  
Herman István Ervin (Fidesz)  
Dr. Kupcsok Lajos (Fidesz)  
László Tamás (Fidesz)  
Márton Attila (Fidesz)  
Dr. Mengyi Roland (Fidesz)  
Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz)  
Riz Gábor (Fidesz)  
Riz Levente (Fidesz)  
Román István (Fidesz)  
Sági István (Fidesz)  
Vantara Gyula (Fidesz)  
Wintermantel Zsolt (Fidesz)  
Dr. Aradszki András (KDNP)  
Dr. Seszták Miklós (KDNP)  
Dr. Baja Ferenc (MSZP)  
Burány Sándor (MSZP)  
Hegedűs Tamás (Jobbik)  
Rozgonyi Ernő (Jobbik)  
Schön Péter (Jobbik)  
Scheiring Gábor (LMP)

#### **Helyettesítési megbízást adott**

Manninger Jenő (Fidesz) dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)  
László Tamás (Fidesz) megérkezéséig Koszorús Lászlónak (Fidesz)  
Márton Attila (Fidesz) megérkezéséig dr. Mengyi Rolandnak (Fidesz)  
Dr. Seszták Miklós (KDNP) megérkezéséig dr. Aradszki Andrásnak (KDNP)  
Kovács Tibor (MSZP) dr. Józsa Istvánnak (MSZP)

### **Meghívottak részéről**

#### **Hozzászólók**

Bencsik János államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)  
Kósa Lajos országgyűlési képviselő (Fidesz):

(Az ülés kezdetének időpontja: 20 óra 30 perc)

## Elnöki megnyitó

ROGÁN ANTAL (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Kicsit rendhagyó módon fogunk belevágni a bizottsági ülésbe, ha ezt megengedik nekem, így tudunk kis időt spórolni. A technikai feltételeket menet közben megteremtjük – például a jelenléti ívet a munkatársaim menet közben adják körbe –, a táblákat kitesszük, de nyilvánvalóan ismerem a bizottság tagjait, úgyhogy meg tudom állapítani, hogy a bizottság egyértelműen határozatképes, és az ülés végére a rendelkezésünkre fog állni jelenléti ív, a jegyzőkönyv elkészítésének a technikai feltételeit megteremtettük.

## **Az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény módosításáról szóló T/2224. számú törvényjavaslat (Zárószavazás előtti módosító javaslat megvitatása)**

Most értelemszerűen a konkrét témával kezdenék, amely az egyetlen napirendi pont, amit most meg kellene tárgyalnunk, az alkotmányügyi bizottság által benyújtott, zárószavazás előtti módosító javaslat, amely... *(Dr. Józsa István mutatja az irományt.)* Ennél korszerűbb eszközökön is rendelkezésre áll a módosító indítvány, kedves alelnök úr. *(Dr. Józsa István: Olvastad?)* Igen, sőt arra vonatkozóan még más háttéranyagokat is olvastam hozzá. Tehát a rendelkezésünkre álló módosító indítvány az, amiről egyébként állást kellene foglalnunk. Azt előre szeretném bocsátani a tisztelt bizottságnak, hogy természetesen nem tudom irányítani a vita menetét, ez nem is áll szándékomban, de ez a bizottság szakbizottság, tehát az említett módosító javaslat hárszabályszerűségéről nem nekünk kell állást foglalni, hanem éppen ellenkezőleg, annak az alkotmányügyi bizottságnak, amelyik egyébként benyújtotta, és a benyújtásával – mint legfelsőbb fórum – ezt egyébként hárszabályszerűnek is minősítette. Ennél fogva, ha kérhetem, akkor arra szeretném kérni a bizottság jelen lévő tagjait, hogy itt a tartalmi, tehát az érdemi vitáját folytassuk le a javaslatnak. De természetesen mindenki arról beszél, amiről szándékában áll, ezt megtiltani senkinek semmilyen formában nem tudom.

Kezdhethük is érdemben a bizottsági ülést. Azt kérdezem először államtitkár úrtól, hogy a Házban hallott indokoláson túlmenően akar-e esetleg szóban még valamit előzetesen hozzáfűzni. *(Jelzésre.)* Úgy látom, hogy nem. Magát az indítványt a bizottság tagjai is megismerhették, illetve az államtitkár úr szavait az előbbieken hallhatták.

Tisztelettel kérdezem, hogy van-e kérdés, észrevétel vagy hozzászólás a módosító indítvánnyal kapcsolatban. *(Jelzésre.)* Elsőként alelnök úrnak adom meg a szót.

## **Kérdések, hozzászólások, észrevételek**

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Természetesen nem a hárszabályszerűsége és a retorikus dolgokra szeretnék visszatérni, mert valóban a gazdasági bizottságban szakmai vitákat szoktunk folytatni. Azt viszont szeretném kérni, hogy fideszes képviselőtársaim ne beszélgessenek egymás között, mert akkor az életben nem fogják megérteni, és egy nagyon nagy fajsúlyú dologról van szó. *(Román István: Lassan mondd.)* Azért mondom lassan, hogy értsétek.

Ugyanazért aggódunk mi is, amit Kósa Lajos polgármester úr kifejtett: a 600 ezer fogyasztási hely, az 1,8 millió fogyasztó. Ugyanis van ennek az egész szakmai vonulatnak egy történetisége, röviden elmondanám, ha bírnak rá figyelni a képviselő urak, és ez Kósa képviselő úr számára is – azt hiszem – érthető, sőt megerősíthető, mert Debrecen példája is jól mutatja a távhőellátásnak ezt a fejlődési vonalát. Az, ugye, közismert, hogy a lakások egyik legkörnyezetkímélőbb fűtési módja a távhővel való ellátás. Ennek a régi időkben volt egy elég

primitív módja, építettek nagy távfűtőműveket, ott primer energiaforrásból csak meleg vizet vagy gőzt állítottak elő, elektromos áramot nem, és ezt nyomták a lakásokba, és így elérték valamivel jobb hatásfokot, mint hogyha a szénét égették volna el. Ennek meglehetősen alacsony hatásfoka volt.

Ezek a távfűtőrendszerek a világon mindenütt korszerűtlenné váltak, elavultak, és tőlünk fejlettebb országokban találták meg azt a technológiát, hogy úgy lehet a távhőellátás energiaköltségét csökkenteni, egyáltalán az árat reális keretek között tartani, hogyha nemcsak fűtési energiát állítanak elő ezek a távfűtőművek, hanem villamos energiát is termelnek, tehát kialakult a kogenerációs erőművek típusa, ami azt jelenti, hogy egyszerre termel villamos áramot, és rögtön hasznosítja távfűtési célra. Ezek kezdetben nagy erőművek formájában jöttek létre, mint itt például a Budafoki úton a Budapesti Erőmű Rt., ami 200-240 megawattos, és utána, amikor a technikai fejlettség, a nagyon leszólt gázmotorok hatásfoka arra a szintre emelkedett, akkor sokkal kisebb termelési egységekben is meg lehetett valósítani, és ennek révén, a kapcsolat energiatermelés révén az összegzett hatásfok 80 százalék fölé tudott menni. Ez azért lényeges, mert a jelenleg tervezés alatt álló legkorszerűbb gázturbinás villamos erőművek, amelyek csak villamos energiát termelnek, nem tudnak 56-58 százaléknál jobb hatásfokot elérni. Tehát 80 százalék fölötti hatásfok, ami a gazdaságossági szempontból azért lényeges, csak a kapcsolat energiatermeléssel jön létre.

Ez a módszer, a technológia – mondom – a fejlett világtól jött, ugyanúgy egy európai uniós javaslat nyomán alakult ki ez a KÁT-rendszer, a kötelező átvétel rendszere. Ugyanis ezek a beruházások akkor számíthatók, hogyha a szabályozási környezet biztosított, és az is világos volt, hogy mivel primer energiahordozót takarít meg, tehát van megtakarítás nemzetgazdasági szinten is, ezért bizonyos támogatásban érdemes őket részesíteni.

Elhangzott Bencsik államtitkár úr részéről, hogy ezek a vállalkozások extraprofitot realizálnak. Olyan értelemben, hogy ha azt nézzük, hogy az energiaszektorban 6-8 év alatt megtérül egy beruházás, akkor azt kell mondani, hogy ez valóban gyorsabb megtérülés, mint általában az energiaiparra jellemző 15-20 éves megtérülés. De azért azt is nézzük, hogy ennek az erőműparknak a kiépítése révén évente körülbelül 50 milliárd forintnyi földgázt egyszerűen nem kell importálni az országba, nem kell megvenni. Tehát amikor azt mondjuk, hogy a villamos energia árában valamit kifizet támogatásként az energiafogyasztó, akkor nemzetgazdasági szinten az a haszon valahol megvan.

A másik: nem lehet elérni a 80 százalék fölötti hatásfokot, tehát igazából csak arról a vitáról van szó kettőnk között, hogy a távfűtés árát milyen módon lehet alacsonyabban vagy viselhető szinten tartani. Mi azt mondtuk ezelőtt 8-10 évvel, mert a szakmai döntések azért már a kormányzás előtt szóba kerültek, hogy kövessük ezt az európai mintát, hogy keressük meg a szumma-energiafogyasztás optimumát, ami a kapcsoltenergia-termeléssel elérhető, és egy olyan viszonylag egyszerű támogatási rendszer működjön, aminek a végeredménye az, hogy a villamos energia ára sem emelkedik viselhetetlenül – emlékeim szerint kilowattóránként 1 forint 50 fillér benne a KÁT szerepe –, ugyanakkor a távfűtés része jelentősen kedvezményezhető, és egy szummahatásfokban jó eredményt lehet elérni.

Tehát a mi gondunk pontosan az, hogy ez a szabályozás eltér az egyesített energetikai rendszeroptimumtól. A KÁT-rendszer előnye még az volt, hogy összesen 4-5 paraméteren keresztül lehetett szabályozni a rendszert – a megtérülést, támogatást, mindent –, ezzel szemben az országban 75 településen van távfűtés, tehát amire államtitkár úrék vállalkoztak, az az, hogy a 4-5 paraméteres szabályozással szemben, amit az Energetikai Hivatal el tudott végezni minden egyes termelőre vonatkoztatva, egy 75 paraméteres szabályozással próbálnak elérni olyasmint, aminél kérdés, hogy összességében lehetséges-e. Mert hogyha piaci árra akarják emelni az áramárat, az azt jelenti, hogy ezek a kapcsoltenergia-termelők 8-9 forinttal kevesebbet kapnak a villamos áramért, mint eddig. Ezzel szemben, és azért nem tartjuk elegendőnek vagy célravezetőnek az önök most délelőtt benyújtott javaslatát, mert ebből azt

olvastuk ki, hogy a rendszerhasználati díjkezdvezmény révén 1 forint 20 fillért vissza fognak kapni kilowattóránként. Ez, úgy látjuk, nem lesz elegendő.

Tehát hogyha a cégek extraprofitját akarták volna lecsökkenteni, akkor a KÁT üzemen tartása mellett az Energiahivatalon keresztül lehet szabályozni, be lehet állítani azt az üzemi pontot, és úgy gondoljuk, hogy ez a megoldás, noha az idő sürget, nem jelent szakmai előrelépést. Hogyha ezeknek a cégeknek a további működése ellehetetlenül, márpedig a mi számításunk szerint, ami 5 évnél nem régebben épült – tehát a 6 évnél régebben megépült kombinált ciklusúak körülbelül már a megtérülésüknél vannak, de ami 5 évnél nem régebben épült – banki finanszírozásból, azok be fognak dőlni. Mert nem kapják meg azt az árbevételt, önkö behatárolják a távhő árát, tönkre fognak menni. Mit lehet helyette csinálni? Lehet hőközpontokat építeni, direkt gázegőkkel távhőt előállítani, aminek a hatásfoka lényegesen rosszabb. Ezt megint lehet úgymond ócsítani, hogyha olcsóbban kapnak gázt, de azt is meg kell valakinek fizetni.

Tehát itt egy műszaki rendszeroptimumot rontanak el azzal, hogy ezt a 80 százalék fölötti kiváló kapacitást ilyen igazságosságának mondott okokból ellehetetlenítik, és rákényszerítik ezeket a piaci szereplőket arra, hogy egy sokkal kevésbé gazdaságos megoldást használjanak. Tehát ugyanaz a cél vezérel bennünket is, mint amit Kósa képviselő úr elmondott, hogy a távhő ára ne emelkedjen. Az az elvárásunk a kormánnyal szemben, hogy teljesítse július 1-jétől a villamos energia árának csökkentését, mert ez volt a célja, hogy túl sok a villamos energia árában a KÁT miatti költség. Tehát akkor azzal tessék csökkenteni a villamos energia árát, és összességében pedig szeretnénk helyreállítani azt a régi konzultációs rendszert, aminek keretében szakmailag elő lehet készíteni ezeket a dolgokat, és nem ilyen törvényhozási vesszőfutás keretében születnek ezek a jogszabályok.

Nem akarom utólag hangsúlyozni, hogy ostoba döntést hoztak március 16-án. Nem szeretném, hogyha az élet ezt igazolná, de azért azt tessék figyelembe venni, hogy a műszaki valóságnak van egy objektív része, amit nem lehet politikai akarattal megerősökölni. Tehát továbbra is azt tudom mondani, amit ott bent, forduljanak szakemberekhez, állunk rendelkezésre.

Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Van-e még hozzászólási szándék, természetesen nemcsak a bizottság tagjai részéről. Csak arra szeretném emlékeztetni Józsa alelnök urat és a bizottság többi tagját, hogy idézzük fel időnként azokat a vitákat vagy beszélgetéseket is a bizottság ülésén, amik nem feltétlenül szorosan az energetikai témához kapcsolódnak, de mégiscsak jelentenek oda egyfajta iránymutatást. Gondolok itt arra, hogy amikor a jegybanktanács tagjait jelöltük, akkor például elég alaposan kiveséztük itt az infláció problémakörét, és akkor talán emlékezzenek vissza azokra a számadatokra, hogy az elmúlt 15 esztendőben Magyarországon nem volt olyan év, amikor a háztartások rezsiköltségei – beleértve a villamos energia árát, a távhő árát és a többi – nem emelkedtek volna mindig az infláció feletti mértékben.

Ez azért elég elgondolkodtató, mert ez összességében azt mutatja, hogy valami azzal a rendszerrel, ami itt működött, nem stimmel, és valószínűleg pontosan az nem stimmel benne, hogy túlságosan sok tényező túlságosan is átláthatatlan módon függött egymástól. Ennek eredményeként állhatott elő az a helyzet, hogy az árak folyamatosan emelkedtek, miközben azt azért nyugodtan elmondhatjuk, hogy valóban extraprofitot zsebeltek be ezek a szolgáltatók, már csak azért is, mert – ne felejtjük el – itt garantált profitról beszéltünk jó néhány esetben. Annak a garantált profitnak pedig a mértékével szerintem jó néhány magyar kis- és középvállalkozások igencsak elégedett lett volna hosszú távon, hogyha ezt így garantálják számára.

Azt gondolom, valahol egyszer ezt a gordiuszi csomót át kellett vágni, ez megtörtént. Innentől kezdve az a kérdés, hogy mi az a megoldás, amiről beszélünk, és legkevésbé sem azt érzem megoldásnak, ha a régi rendszerhez próbálunk visszatérni.

Ha jól láttam, három jelentkező volt, Burány képviselő úr, Baja képviselő úr és Volner alelnök úr. Ebben a sorrendben megadom a szót, parancsoljatok!

BURÁNY SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Az idő rövideje miatt nem fogok hosszas fejtegetésbe bonyolódni, hiszen a zárószavazás vitájában nyilván lesz még erre lehetőség, egyetlen kérdést szeretnék feltenni a kormány képviselőjének. Nevezetesen azt, hogy mi akadályozta a kormányt abban, hogy ezt a törvényjavaslatot időben benyújtsa az Országgyűlésnek, és az Országgyűlés a Házszabály szerint lefolytatva a vitát, kellő időben meghozza a maga döntését. Ez érthetetlen számomra.

Ha valaki ennek a fontosságával tisztában van, elsősorban a kormánynak kellene ennek a fontosságával tisztában lennie. Ha itt valóban csak napok állnak rendelkezésre, akkor mivel töltötte az elmúlt nyolc hetét a kormány? Ezt szeretném megkérdezni e tárgykörben.

ELNÖK: Államtitkár úr, természetesen akkor reagál, amikor óhajt, de a végén mindenképpen meg fogom adni a szót, de ha előbb óhajt válaszolni, kérem, ezt jelezze.

Baja képviselő úr, parancsolj!

DR. BAJA FERENC (MSZP): Szintén elsősorban kérdést szeretnék fölteni, azt rögzítve, hogy nagyon nehéz így álláspontot kialakítani, hogy egyik törvény a másikban, és ehhez kötődően érdemi vitát kellene folytatni. Értettem azt, amit az elnök úr is elmondott arra vonatkozóan, hogy voltak itt érdemi viták az energiaszektor általános szabályozásainak keretéről, ezért is szorgalmazom azt, és egyetértek azzal, és köszönöm, hogy az „első szóra” a bizottsági ülést összehívta, arra szeretném fölhívni a figyelmét, hogy ezt tegye önszántából is. Eljutottunk abba a helyzetbe, amikor igenis olyan szituáció és olyan kapkodás van, amikor adott esetben a bizottságnak ki kell alakítania a maga álláspontját azért, mert magyar állampolgárok fognak egyébként rosszul járni.

A városokat illetően csak mondanám egyébként, hogy Szeged nem jár rosszul, mielőtt azzal vádolnának bennünket, hogy saját magunk felé hajlik a kezünk, szemben Fehérvárral, Dunaújvárossal vagy Salgótarjánnal effektíve, hogy Józsa képviselő úrhoz csatlakozzak.

A kérdésem pedig az, hogy a magyar támogatásvizsgáló iroda vizsgálta-e azt, hogy ez a szabályozás milyen viszonyban van az európai uniós szabályozási rendszerrel. Mert az még egy nagyon szép történet lesz, mindenfajta támogatás és kereszttámogatás európai uniós szabályozásköteles, és itt nemzetközi szereplők is vannak természetesen, egyetértek, nem kicsi érdekérvényesítési képességgel. Ha az derül ki, hogy az Európai Unió nem fogadja el ezt a szabályozást, ezt a kereszttámogatást, akkor itt Magyarországon ebből komoly visszafizetési kötelezettség van. Ezt csak a képviselők számára mondom, ha majd megszavazzuk ezt, most mindenféle konzultáció nélkül – már önök megszavazzák, mi nyilván nem –, hogy ennek még nagyon komoly nemzetközi hullámai is lehetnek, és egyébként pedig a pénzt az állampolgároknak akkor majd nem a szolgáltatók, hanem az állami költségvetés fogja megfizetni. De örülnék, ha ez nem így lenne, és arról kapnánk tájékoztatást, hogy mind a magyar támogatásvizsgáló iroda, mind a brüsszeli egyeztetések ebben a dologban megtörténtek.

ELNÖK: Mielőtt Volner János alelnök úrnak átadnám a szót, azt csak jelzem, hogy minden kétséget kizáróan én is megtehettem volna, hogy délután összehívom a bizottság ülést, de őszintén szólva ezt így számomra egyetlen ellenzéki tag sem jelezte. Azt gondoltam, hogy a zárószavazás előtti vita, tehát a záróvita talán önmagában lehetőséget



adhat a szakmai álláspontok kifejtésére. Kérem, ha van igényük, ezt bátran tegyék menet közben, itt voltam a Parlament épületében, elérhető módon. Tehát lehet, hogy részemről hiányzott a kezdeményezőkézség, de ehhez impulzust sem kaptam egyetlenegy képviselő részéről sem, sem kormánypárti, sem ellenzéki oldalról.

Alelnök úr, parancsoljon!

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Képviselőtársaim, a közelmúltban vettünk részt elnök úrral és Józsa alelnök úrral egy energetikai konferencián Brüsszelben, ahol gyakorlatilag szakmai konszenzus mutatkozott a résztvevők részéről abban, hogy a hosszú távú, kiszámítható működés, az indokolt működési és tőkekötségek érvényesítése, a profit megfogása, az extraprofit elkerülése, a domináns piaci szereplőkkel szemben való fellépés mindenképpen szükséges európai szinten is, nemcsak nemzeti szinten.

Azt gondolom, önmagában az, hogy a kormány ezen a téren megpróbál dolgozni, dicséretes. Ennek a törvényjavaslatnak a szakmai megítélését a rendelkezésünkre álló délutáni órában még nem tudtuk elvégezni, volt ezen kívül más dolgunk is, tárgyalt az Országgyűlés, s a többi, tehát én ebbe különösebben nem is mennék bele. Abba azonban igen, hogy én azért nagyobbak látom a KÁT-rendszert övező problémákat és ennek a költségvetési kihatásait is, nemcsak annál, amit esetleg a kormány feltételez róla, hanem annál is, amit Józsa képviselőtársam jelzett. Emlékeztetni szeretnék arra, hogy a Magyar Energetikai Hivatal honlapjára nemrég került föl az a tanulmány, ami a KÁT-rendszer 2010-es működését vette górcső alá. Ebben a számítások szerint 84,6 milliárd forint volt az elsődleges közvetlen költsége annak, hogy mennyiért működik Magyarországon a fogyasztók számára a zöldenergia-termelés és a KÁT-rendszer. Hogyha egyéb tényezőket is figyelembe vettek az Energetikai Hivatal munkatársai, akkor 116 milliárd forintra adódott ennek az éves költsége. Ez lényegesen meghaladta egyébként a Józsa képviselőtársam által közölt mértéket, 3 forint/kilowattóra volt az a költség, ami gyakorlatilag ilyen módon beépült a fogyasztói árakba.

Tehát azért ez meglehetősen tetemes összeg, nyilván ezzel valamit kell kezdeni. Azonban az átfogó energetikai koncepció megvalósulásáról – őszintén szólva – szerettünk volna már jó pár hónapja többet tudni, látni azt, hogy milyen módon képzelel el a kormány a KÁT-rendszer sorsát. Most ugyanis annak lehetünk a tanúi hónapokon keresztül, hogy gyakorlatilag a kormányoldalon belül is zajlott egy civakodás a frakció, illetve a minisztérium között. Ezt azért tartom szerencsétlennek, mert ha szakmai egyeztetések mentén zajlana ez a dolog, bevonták volna mondjuk az iparági szereplőket, a megfelelő fogyasztói csoportokat ebbe az egyeztetésbe, akkor minden bizonnyal egy hosszú távú konszenzusos megoldást lehetett volna előkészíteni, nem pedig ilyen felülvezérelt program formájában ilyen, rettenetesen szerencsétlen módosító javaslat formájában kerül be az Országgyűlés elé.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Scheiring Gábor képviselő úr, parancsolj!

SCHEIRING GÁBOR (LMP): Köszönöm. Igen, az eljárást nem tudom sajnós kommentálni, pedig lenne mit bőségesen. No, de azzal maximálisan egyetértek – azt hiszem, mindenki egyetért ezzel –, hogy az egyik legnagyobb horderejű kérdés ez a magyar gazdaságban, benne az egész zöldenergia-szektor és annak jövője. Úgyhogy már csak az indokolttá tenné azt, hogy ezt alaposan meg tudjuk vitatni, és alapos társadalmi vitán essen át, hogy a magyar gazdaság egyik legalapvetőbb kérdéséről beszélünk. Ennek a fényében különösen érthetetlen, hogy miért szükséges az, hogy maga a folyamat, illetve maga a módosító javaslat nem igazán sokat segít az átláthatóság megteremtésében, hanem sok tekintetben a káoszt fokozza.

Az alapiránnyal – ezt szeretném leszögezni – mindkét esetben egyet tudunk érteni. Az egyik az, hogy a szervezett földgázpiac, a földgáztőzsde létrehozására tesznek kísérletet, ez alapvetően üdvözlendő irány. Ugyanúgy a kapcsoltenergia-támogatási rendszer átalakítása is önmagában egy fontos fejlemény, amit alapkoncepció szintjén üdvözölni tudunk, ugyanakkor anélkül, hogy itt a részletekbe nagyon bele tudnánk menni – és nekem sem volt túl sok időm arra, hogy itt a részletekkel foglalkozzak –, azért az látszik, hogy jó pár olyan pont van, ahol nem sikerült javítani, sőt inkább rontani sikerült a kaotikus helyzetet.

Csak néhány példát emelnék ki. Az egyik az, hogy kinevezik a gáztőzsde működtetőjét, ami az MVM-csoporton belül egy cég. Gyakorlatilag mindannyian jól tudjuk, hogy az MVM a legkevésbé átlátható szereplője a magyar energetikának, intranszparens megoldások sora jellemzi ennek a cégnek a működését. Úgyhogy nem nagyon látjuk annak az indokoltságát, hogy miért pont ezt az eljárást választották.

A másik, amit szeretnék kiemelni, kiragadni példaként, amit teljesen értetlenül fogadunk, hogy a gáztőzsde nyereséggé válása esetén a már létező, engedéllyel rendelkező földgázkereskedők, földgázszállítók tulajdonszerzési lehetőséget kapnának a tőzsdében. Miért nem vonatkozik ez a lehetőség mondjuk a 10 évvel később megjelenő szereplőkre? Miért kell az éppen aktuális, már létező szereplőket ilyen durva piaci előnyhöz juttatni? Egy sor más ilyen tényezőre bukkantunk, amit tényleg alaposan át kellene nézni, de az már most látszik, hogy sajnos sok ponton nem sikerült csökkenteni, hanem éppen növelni sikerült a piaci átláthatatlanságot és a piaci erőfölények bebetonozását.

Úgyhogy önmagában ezért már most sem tudjuk támogatni ezen a szinten, és csak újra felhívnom a figyelmet arra, hogy közben a zöldenergetika kapcsán sem nagyon sok biztató jelet látunk. Szólamok szintjén igaz, ugyanakkor éppen a napokban volt olvasható egy interjú az adott szektor érdekképviselőjének egyik vezetőjével, és eléggé világosan fogalmazott, világosan hangot adott annak, hogy csalódott a jelenleg kormányzó pártokban. Ellenzékben készségesen támogatták a megújuló energiaszektort, beleértve a szélenergiát, ehhez képest a szélenergia terén sincs, amióta kormányra jutottak, érdemi előrelépés.

Összességében tehát az alapirány, a szervezett földgázpiac létrehozása igen, a kapcsolt energia újraszabályozása igen, ugyanakkor a részletekben elrejtett bombák, az átláthatatlansági szabályok és a piaci erőfölény bebetonozása bizonyos esetekben, ezek olyan dolgok, amelyekkel semmiképpen sem tudunk azonosulni, és mindezt tetézi az egész eljárás, ami szintén nem az átláthatóságot fokozza.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kósa Lajos!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget. Magam az egész ügybe a távhőszolgáltatók oldaláról kerültem, miután alapvetően a távhőszolgáltatók a nagyvárosokban vannak jelen, és a nagyvárosok érdekszövetségének vezetőjeként több olyan szakmai egyeztetésen vettem részt miniszter úrral, illetőleg az érintett vállalatokkal is, ami ezt a kérdést próbálta szabályozni, hogy a KÁT utáni szabályozás hogyan legyen.

Két dolgot szeretnék mondani a vitában elhangzottakkal kapcsolatban. A KÁT Józsa úr által elmondott bevezetése csak papíron maradt ebben a formában. Mert ténylegesen a rövid megtérülési idő azt eredményezte, hogy a létező 160-valahány KÁT-os erőműből meg gépből, ami ezen a piacon dolgozik, durván 50 semmi más miatt nem jött létre, tehát nem hatékonyságból, nem közölt szempontokból, hanem pusztán azért, mert az 5 éves megtérülés az energiaszektorban példátlan gyorsaságú. Egyébként ezek alapvetően gázmotorok, amelyek primer földgázt égetnek el, és ebben az egész hatékonyságjavító ügyben a részvételük rendkívül kérdéses, és ezek majdnem a létező gépek egyharmadát jelentik.

A másik problémát az jelenti, hogy az egész hatékonyságnövelés akkor lett volna lehetséges, hogyha nemcsak erőművi oldalról közelítjük meg a kérdést, hanem megpróbáljuk áthidalni azt a problémát, hogy itt az erőművi hőt alapvetően magánszektorbeli szereplők állítják elő, de a felhasználói oldalról meg mindenütt közösségi fogyasztók vannak. És itt a közösségi fogyasztók oldaláról nem lehetett azt megcsinálni, hogy olyan mértékben újítjuk meg a távhő fűtési rendszerét, ami egyébként ezt a hatékonysági vonást a másik oldalról is értelmessé teszi. Mert egyébként a távhőrendszereknek ma Magyarországon a hőszolgáltatási vesztesége jelentős. *(Dr. Józsa István: Nagyobb a kelleténél.)* Sokkal nagyobb, nagyságrenddel nagyobb a kelleténél, és egyébként ezt a pénzt, amit a KÁT-os rendszerbe betettünk a hatékonyság javulására, hogyha a közösségi oldalon költjük el, akkor nem válik belőle semmiképpen sem magánelőny, viszont az energetikai megtakarítás ugyanúgy jelentkezik. Hozzáteszem, ez a hajó elment, vagy be sem jött, csak mint érdekességet említem meg.

Még valamit, és egyébként ezt a zöldek gondolkodása szempontjából érdemes figyelni, nem hoztuk meg azokat a lépéseket, amelyek például a nyári távhőfelhasználást segítik. Mert egyébként az a 80 százalékos hatékonyság versus az 50-nel, tehát az a 30-35 százalék, csak a fűtési szezonra vonatkozik, mert nyáron ez nem jelentkezik. Nyáron akkor jelentkezhetne, hogyha bármit tettünk volna az abszorpciós gépek bevezetésével. Mert egyébként sajnos azt kell mondjam, hogy a korábbi primer energiafelhasználás mindig télen mutatta a csúcsot, de most a nyári nagy melegben a hűtési rendszerekkel ez ugyanúgy kisimul, csak villanyárammal megy, miközben az abszorpciós gépek segíthettek volna abban, hogy megmaradjon a nyári távhőfogyasztás is. Merthogy a távhővel lehet kifejezetten nagyméretű épületeket hűteni is, ezek azok az abszorpciós gépek, amelyek ráadásul rendkívül hosszú élettartamúak.

Tehát összességében azt szeretném mondani, hogy való igaz az, amit az ellenzéki képviselők némelyike ezzel az egész zöldüggyel kapcsolatban elmondott. Ez jogos, és ezt érdemes lenne szabályozási oldalról is, de akár tematikusan is felvállalni. Most itt azzal a szörnyűséggel nézünk szembe, és csak erre akartam föl hívni a figyelmet, hogy meg kell nézni, hogyan növekedett a távhőfogyasztás kintlévősége, tehát két év alatt megháromszorozódott. Ha erre ráengedünk egy 40 százalékos, akkor effektíve nem tudom, hogy mit fognak csinálni a távhőszolgáltatók, mert náluk jelentkezik ez a veszteség. Ezért hívtam fel a figyelmet arra, hogy minden kritikai megjegyzést értve meg elfogadva, próbáljuk meg valamilyen módon ezt a kérdést rendezni, mert ellenkező esetben a nyári önkormányzati közgyűlések azzal fognak telni, hogy ezt a 40 százalékos áremelést végre kell hajtani.

ELNÖK: Jelzem, hogy időközben a parlament folytatja az ülését, tehát a plenáris ülés velünk párhuzamosan immár folytatódik az ülésteremben.

Van-e még esetleg hozzászóló, vagy megadhatom az államtitkár úrnak a szót? *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy igen. János, parancsolj!

### Válaszadás

BENCSIK JÁNOS államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Amit Józsa képviselő úr kiváló technológiának nevez, ez valóban így van. Alapvetően műszaki szempontból érett, de piaci szempontból éretlen technológiáról van szó. Tehát úgy kell ezt elképzelnünk, hogy jelenleg a magyarországi távhőtermelési és -szolgáltatási rendszerben a piaci körülmények egy Skoda megvásárlását és alkalmazását teszik lehetővé, ugyanakkor Mercedesszel szeretnénk közlekedni, merthogy az elegánsabb, jobb, műszakilag talán fejlettebb.

Ezért volt szükség a kötelező átvételi rendszerbe bevenni a földgáz alapú kapcsoltenergia-termelőket, mert ezt a különbséget, ami a piaci érettség és a technológia

érettség között volt, egy kötelező átvételi rendszerrel kellett kiegyensúlyozni. Külön kell választani a kötelező átvételi rendszer a megújulóakra és a földgáz alapú kapcsoltenergia-termelőkre. A megújulókkal most nem foglalkoznánk, hiszen a szabályozási elvek kidolgozása folyamatban van, tulajdonképpen a végére ér. Az eddigiekhez képest sokkal igazságosabb és kiszámíthatóbb rendszer kerül bevezetésre 2012. január 1-jétől. Viszont volt az Országgyűlésnek márciusban egy döntése, amely július 1-jével a rendszerből kivette a fosszilis tüzelőanyag alapú kapcsoltenergia-termelőket, és ennek a kérdésnek a rendezése mind a mai napig nem történt meg. Az elmúlt hetekben számtalan egyeztetésre került sor az iparági szereplők részvételével, mind a távhőszakmával, mind pedig a kapcsoltenergia-termelőkkel, és sikerült arra a megállapodásra jutni, hogy ősszel bevezetésre kerül egy hőoldali átvételi támogatási rendszer, és lehetőség szerint július 1-jétől egy önálló mérlegkör létrehozásával lehetőséget kapnak arra, hogy a megtermelt villamos energia kötelező jelleggel átvételre kerüljön tőlük, de nem megemelt, támogatott áron, hanem a mindenkori piaci áron.

Értelemszerűen a magyar villamosrendszer-irányító nem kellő nyitottsággal fogadta ennek az új problémának a kezelését. Azt azért látni kell, hogy egy rendszerirányító részéről egy új mérlegkör létrehozása és a rendszerbe történő beillesztése jelent felkészülési és alkalmazási problémát is. Hosszú idő telt el az iparági szereplőkkel történt megállapodást követően, hogy a magyar villamosrendszer-irányító is késznek mutatkozott arra, hogy ezt az új mérlegkört létrehozza és rendszerszinten működtesse.

Visszaszámolva a határidőkből, azt látni kell, hogy ha július 1-jétől ez bevezetésre kerülne, akkor július 15-éig az engedélyeseknek be kell jelentkezniük ebbe az új mérlegkörbe. A bejelentkezést megelőzően 5 nappal pedig nyilvánosságra kell hozni a mérlegkörrel kapcsolatos feltételeket a rendszerirányító részéről, ez pedig nagyjából 10-e környékén van, nagyon sürgős döntést igényel a kérdés. Tehát van abban igazság, hogy hosszabb ideig húzódott ennek a tárgyalásos előkészítése, ugyanakkor az iparági szereplőkkel ez a kvázi megállapodás megkötésre került, és ezt követően lehetett menni a rendszerirányítóhoz. A rendszerirányító végül is úgy ítélte meg – mindent egybevetve, kiszámolva, a rendszer stabilitását is figyelembe véve –, hogy beengedhető a mérlegkörbe ez a többletkapacitás, az időszüke viszont nem tette lehetővé azt, hogy önállóan, a 4-5 hetes átfutási idővel keresztülmenjen. Tehát abban igazuk van abban, hogy nem elegáns a megoldás.

Július 1-jével a mai várható döntés következtében visszapótlásra kerül a KÁT-kasszába az az összeg, amely márciusban kivételre került a földgáz alapú kapcsoltenergia-termelők kivezetésével párhuzamosan, és ez a forrás lehetőséget fog biztosítani arra, hogy a hőoldali támogatás megtörténjen. A hőoldali támogatás rendeletszintű jogalkotással nem a távhőtermelőket, az energiatermelőket fogja kedvezményezni, hanem a szolgáltatókat, tehát ezt a hőoldali támogatást a szolgáltatók fogják megkapni.

A támogatásvizsgáló iroda megnézte, ellenőrizte ezt a kérdést. Mivel nem beruházási támogatásról lesz szó, hanem társadalmilag elfogadható szociális támogatásról, ezért az Európai Uniónak ebben a kérdésben nem kell a támogatását elnyerni. A megújuló energiákra vonatkozóan igen, az egy másik kérdés, de ebben az esetben, mivel nem beruházási támogatás, hanem szociális oldali támogatás lesz, és a távhőszolgáltatókon keresztül a fogyasztóknál kerül jóváírásra, ezért ez nem jelenthet gondot. És ugye itt van a nagy különbség a korábbiakhoz képest, hogy a villamosenergia-túlkapacitást kiépítő engedélyesek abban voltak érdekeltek, hogy a szükséges távhőkapacitás mellett egy nem szükséges villamosenergia-túlkapacitást építsenek ki, és az után vegyék igénybe a kötelező átvételi támogatás kedvező feltételeit. Ez most megszűnik, a túlkapacitásokat értelemszerűen nem fogja támogatni ez a rendszer, viszont a hasznos hőtermelést igen, ami el fog jutni a fogyasztókig. Ez a rendszer tudja kezelni az intézményi ellátottakat is, tulajdonképpen a kórházi, intézményi gázmotoros rendszerek is életben tarthatók, egyrészt a piaci alapú

villamosenergia-átvétellel, másrészt a hőoldali átvételi támogatás ezekre az engedélyesekre is vonatkozni fog.

Abban mi partnerek vagyunk, tisztelt bizottság, elnök úr – most már az energiastratégia is hozzáférhető hetek óta, talán már a negyedik hete fent van a világhálón, a környezetvédelmi stratégiai vizsgálattal és a gazdasági hatáselemzésekkel együtt –, hogy eljőjjünk akár az energetikai albizottság ülésére, és ebben a kérdésben diskurzust tartsunk. Nagyon nehéz helyzetben vagyunk. Az energiastratégia az, amelynek meg kell határozni alapjaiban az energiapolitikát. Az elfogadott energiastratégiára lehet fölépíteni a cselekvési terveket, és lehet a szabályozási környezetet alakítani. Ebben az esetben nem a legoptimálisabb menetrendben haladunk, ugyanakkor annak érdekében, hogy ezek a műszakilag érett, de piaciilag éretlen technológiával rendelkező kapcsoltenergia-termelők ne lehetetlenüljenek el, és egyben a támogatás társadalmilag valóban hasznos és ellenőrzött irányba menjen, időközben ennek a szabályozási módosításnak az elvégzése elengedhetetlen.

Ezzel párhuzamosan történt meg a távhő hatóságiár-megállapító jogkörének az NFM hatáskörébe történő bevonása, amely inentől kezdve lehetőséget biztosít arra, hogy a bemenő, tehát a primer energia megvásárlásától kezdve a termelő által a szolgáltatóhoz átadott hasznos hőenergia, a szolgáltatónak az árképzése és a végfogyasztói ár alakulása egy körben legyen átlátható és ellenőrizhető. Ennek alapján lesz majd értelme, világlik meg az, hogy az új hőoldali támogatási rendszer a lehető legnagyobb társadalmi igazságossággal tudjon majd működni.

Ezzel párhuzamosan arra is mindenki felfigyelt, és ez egyáltalán nem titok, hogy a Magyar Villamos Művek létrehozta a gázüzletágát, gázkereskedelmi tevékenységet indított, és ajánlatot tett a piacon. A távhőtermelők is jelentkezhettek, reményeink szerint az elkövetkezendő napokban még attraktívabb ajánlatot fog tenni, mint amilyen ajánlatot tett első körben, és az valóban nemcsak a molekulákra, hanem a rendszerhasználati díjakra vonatkozóan is versenyképes ajánlat lesz, és ezzel tudják segíteni a távhőtermelőket a kedvezőbb primerenergia-beszerezés lehetőségének a megteremtésével is.

Kicsit bonyolult a rendszer, kockázatokat hordoz magában, de hogyha összességében nézzük, akkor a teljes rendszer megújításához ezeknek az elemeknek a szinergiája meg tudja hozni azt a kedvező változást, amely igazságosabbá fogja tenni magát az egész támogatási rendszert.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelettel jelzem a bizottság tagjainak, hogy bár nem vagyunk kijelölt bizottság, ezért igazából e téren formális hatáskörünk nincs, de természetesen ettől függetlenül állást foglalhatunk a módosító indítványról. Gyakorlatot ebből értelemszerűen nem szeretnék csinálni, de most egy rendhagyó esetről beszélünk, mint ahogy rendhagyó módon került összehívásra ez a bizottsági ülés is.

Ezért ezt a szavazást majd – amennyiben nincs ellene kifogás – elrendelem a vége felé, de természetesen most még van hozzászólási lehetőség. *(Jelzésre.)* Burány Sándor képviselő úr, parancsolj!

BURÁNY SÁNDOR (MSZP): Tényleg nem akarom húzni az időt, elnök úr, én megelégszem két-három rövid tömondattal, de nem kaptam választ a kérdéseimre, hogy mi volt az oka a kormány késlekedésének.

ELNÖK: Van-e még más hozzászólási szándék vagy kérdés? *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs. Államtitkár úr!

BENCsik JÁNOS államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Válaszoltam a kérdésre.

ELNÖK: Ha jól érttem, akkor a válasz alapvetően az államtitkár úr válaszában azon részében valóban elhangzott, ami arról szólt, hogy például a Mavirral és más rendszerirányítóval való egyeztetés is önmagában időt igénylő folyamat, és azt gondolom, az új rendszer felállítása viszont nem tűr késedelmet.

### **Határozathozatal**

Szavazásra bocsátanám a kérdést. Kérem a bizottság tagjait, hogy annak ellenére, hogy nem vagyunk kijelölt bizottság, foglaljunk állást az említett zárószavazás előtti módosító javaslatról. Kérem, aki a bizottság tagjai közül támogatja a módosító javaslatot, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Úgy látom, ez a bizottság kormánypárti többsége, ennek megfelelően 18 igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Tehát 18 igen szavazattal, 9 tartózkodás mellett a bizottság a módosító javaslatot támogatja.

Köszönöm szépen, a bizottság ülését berekesztem, térjünk vissza az ülésterembe.

*(Az ülés befejezésének időpontja: 21 óra 15 perc)*

**Rogán Antal**  
a bizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezető:** Szoltsányi V. Katalin